

ПЛАНКТОННІ ГЕТЕРОТРОФНІ ДЖГУТИКОВІ РІЧКИ ТЕТЕРІВ

Павловська Н. Р., Носан І. М., Шевчук С. Ю.
Житомирський державний університет імені Івана Франка, кафедра зоології

Гетеротрофні джгутикові (гетеротрофні флагеляти) представляють собою поліфілетичну групу протистів (одноклітинних, плазмодіальних або колоніальних еукаріот), що включає в себе вільноживучих організмів, які характеризуються наявністю одного або кількох джгутиків, відсутністю макронуклеуса і функціонуючих хлоропластів (Cavalier-Smith, 2000) та живляться фаготрофно або осмотрофно (Fenchel, 1991). Гетеротрофні джгутикові широко представлені в усіх екологічних групах гідробіонтів (Vørgs, 1992; Жуков, 1993). Разом з тим, інформація про структуру угруповань гетеротрофних джгутикових і закономірності їх розподілу дуже обмежена. Відмічено, що, наприклад, одні і ті ж види гетеротрофних флагелят зустрічаються в планктоні і в бентосі, солоних і прісних водах (Косолапова, Мыльников, 2001; Мыльников, 1978).

В екологічних дослідженнях угруповання гетеротрофних нанофлагелят розглядаються в якості «чорного ящика»: оцінюються такі показники як загальна чисельність, біомаса, швидкість живлення джгутиконосцями. Видова структура ж при цьому залишаються недослідженою (Тихоненков, 2006).

Тому наша робота присвячена вивченню видового складу та чисельності планктонних гетеротрофних джгутикових річки Тетерів.

Матеріалом для дослідження слугували проби, відібрані в річці Тетерів, в трьох точках збору матеріалу. Температура води складала 7-15°C. Проби води вивчали відразу після відбору, а також протягом тижня, що відповідає загальноприйнятим методикам.

В результаті проведеного дослідження нами було знайдено та підраховано чисельність 16 видів планктонних гетеротрофних джгутикових:

- Ancyromonas contorta* (Klebs) Lemmermann, 1910 – 706,5 екз/мл;
- Anthophysa vegetans* (O.F.M.) Stein, 1878 – 706,5 екз/мл;
- Bodo designis* Skuja, 1948 – 1766,3 екз/мл;
- B. ovatus* (Duj.) Stein, 1878 – 124 екз/мл;
- B. saltans* Ehrenberg, 1838 – 1059,8 екз/мл;
- Cercomonas. dactylopterus* Skuja, 1949 – 353,25 екз/мл;
- C. granulifera* Hollande, 1942 – 353,25 екз/мл;
- Codonosiga botrytis* (Ehrenb.) Kent, 1880 – 706,5екз/мл;
- Entosiphon sulcatum* (Dujardin, 1841) Stein, 1878 – 706,5екз/мл;
- Monosiga ovata* Kent, 1880 – 1059,8 екз/мл;
- Parabodo nitrophilus* Skuja, 1948 – 124 екз/мл;
- Paraphysomonas vestita* (Stokes, 1888) De Saedeleer, 1929 – 124 екз/мл;
- Peranema trichophorum* Stein, 1878 – 353,25екз/мл;
- Petalomonas pusilla* Skuja, 1948 – 353,25 екз/мл;
- Protaspis sp.* – 124 екз/мл;
- S. vivipara* (Ehrenb.) Pascher, 1912 – 353,25 екз/мл.

Таким чином, серед 16 видів гетеротрофних джгутикових, що знайдені в планктоні, тільки 8 видів є типово планктонними формами, 3 види надають перевагу бентосу, а інші 5 – є епібіонтами. Вище вказане відповідає літературним даним про те, що чіткої межі між планктонними, бентосними та епібіонтними формами гетеротрофних джгутикових провести не можна.